

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA 1905-BEN.

A könyvtári munkálatok a lefolyt évben is rendszeresen folytattak. A könyvek kötetése, lajstromozása, a czédula-katalógus készítése az eddigi módon történt. A könyvvásárlásnál és a könyvtár anyagának kiegészítésénél a könyvtárnokság ez évben is figyelemmel volt a tudományos társulatok kiadványaira és a gyűjteményes munkákra. A diplomatariumok ez évben jelentékenyen szaporodtak.

A könyvtár rendezéséről a következő adatok tanúskodnak. A rendezett tudományszakok száma 54; ezek 73,048 munkát foglalnak magukban, és pedig:

Bibliographia 1267, Encyklopaedia 155, Philosophia 1677, Mythologia 123, Theologia 4869, Paedagogia 2047, Széptudomány 944, Anthropologia 538, Jogtudomány 1347, Magyar Jogtudomány 1892, Politika 2836, Magyar Politika 2359, Magyar országgyűlés 95, Történelem 6315, Magyar Történelem 3280, Életírás 3268, Földrajz 1113, Magyar Földrajz 574, Térképek 930, Utazás 1365, Statisztika 813, Schematismus 288, Haditudomány 1047, Régészet 1508, Éremtudomány 241, Matematika és csillagászat 1243, Természettudomány 249, Természetan 1031, Vegytan 469, Természetrajz 137, Állattan 739, Növénytan 460, Ásvány- és földtan 580, Gazdaságtan 4740, Orvostudomány 2590, Nyelvtudomány 2282, Classica-philologia 891, Görög irodalom 899, Latin irodalom 958, Új latin irodalom 827, Magyar nyelvészet 608, Régi magyar irodalom 662, Magyar irodalom 4986, Germán irodalmak 1971, Francia irodalom 1066, Olasz irodalom 281, Szláv irodalmak 483, Keleti irodalom 1940, Incunabulum 400, Akadémiák és Társulatok kiadványai 634, Magyar Akadémia kiadványai 386, Magyar folyóiratok 400, Külföldi folyóiratok 206, Bolyaiana 39.

1904-ben a rendezett munkák száma 71,604-et tett ki. A lefolyt évben mintegy 1450 munkáról készült a szakkatalógus és általános czédula-katalógus számára czímmás.

A szakkatalógus áll 113 kötetből 48 czédulatokból. Az általános és czédula-katalógus 169 tokban van elhelyezve.

A könyvtár gyarapodása a járulék-napló kimutatása szerint a következő: Vétel útján 414 mű, 806 kötetben, 213 füzetben. Köteles példányként 329 nyomda 9146 művet 2111 kötetben, 7689 füzetben 528 zeneművet 22 kötetben, 613 füzetben, továbbá 131 lapra terjedő 83 térképet küldött be. 225 Akadémiától és tudományos társulattól 873 mű 554 kötetben, 779 füzetben érkezett a könyvtárba.

Ajándékképen Ráth György nagybecsű gyűjteményén kívül (melyről lásd Akad. Értesítő 1905, 572. l.) 199 művel, 90 kötetben, 137 füzetben gyarapodott a könyvtár. Az Akadémia saját kiadványaiból 37 művet 64 kötetben, 31 füzetben kapott. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerium 173 iskolai értesítőt ajándékozott a könyvtárnak.

A könyvtár olvasótermében a lefolyt évben 8420 olvasó 12393 művet használt, míg házi használatra 128 kölcsönző 743 művet vett ki a könyvtárból.

A kéziratár rendezése, illetőleg a régi, hiányos címjegyzéknek teljesebbel és részletesebbel való fölcserélése megkezdődött. A 30 szak közül egy szaknak katalogusa részben, nyolczé meg csaknem teljesen elkészült. A *Könyvészet* című szaknak 61 kötetéből 134 czédulán 261 kéziratczím, *M. Irod. Régi és újabb írók* kéziratjai című szaknak 282 kötetéből 591 czédulán 2064 kéziratczím, a *Történelem, Földleírás* című szaknak 43 kötetéből 86 czédulán, 145 kéziratczím, az *Egyház és Bölcelet* című szaknak 156 kötetéből 230 czédulán, 439 kéziratczím, az *Orvostan* című szaknak 41 kötetéből 57 czédulán 142 kéziratczím, az *Ipar, Kereskedelem és Gazdaság* című szaknak 45 kötetéből 56 czédulán 68 kéziratczím, a *Hadtudomány* című szaknak 28 kötetéből 80 czédulán 91 kéziratczím, a *Jogtudomány, Általános rész* című szaknak 189 kötetéből 228 czédulán 624 kéziratczím jegyeztetett ki. A csak megkezdett *M. Irod. Levelezés* című szaknak 40 kötetéből 2146 czédulán 288 kéziratczím és 1429 levélírótól 6398 levél van megjelölve. Ezekhez járul még 425 utólapon 569 kéziratczím. Összesen tehát 885 kötetről 4033 czédulán 4691 kézirat- és 6398 levélczím található. A kéziratok címe mellett külsejük leírása és tartalmuk megjelölése (a fontosabb leveleké is) figyelemben részesült. Katalogus készült még a *Knausz*-nak és *Chassin*-nek hagyatékából az Akadémiához került kéziratokról, levelekről és gyűjteményekről.

A SZEGEDI SOMOGYI-KÖNYVTÁR ÁLLAPOTA AZ 1905. ÉVBEN.

A Somogyi-könyvtár 1905. évi gyarapodásáról, használatáról és közérdekű állapotáról *Tömörkény* István igazgató a következő jelentésben számol be :

Az 1905. január 1-től 1905. december 31-ig terjedő időszakban a könyvtári gyarapodás igen kedvező volt s az előző évekhez képest emelkedett. Bár a beszerzések jó része nagyobb és drágább kiadványokra irányult, az elmúlt év szaporulata 1092 műre, 2784 kötetre, illetve évfolyamra s 3085 darabra rug. Ebbe a szaporulatba a városi rendszeres költségplapon s a 2000 koronás államsegélyen vásárolt művek, a szegedi kir. főügyészség területén működött összes nyomdák 1904. évi kötelezpéldányai, valamint a különböző czimeken nyert adományok betudva vannak, úgy a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatósága által évek előtt adományozott hírlapi kettős példányok, s a köteles nyomdatermékek hírlappéldányaiból nagyobb mennyiség, a mely eddig feldolgozva nem volt, úgy hogy magában a hírlaposztályban mint új szaporulat 103 hírlap, 391 évfolyam, 534 darabbal jelentkezik. Alapítványi tagilletménykép a Kir. Magyar Természettudományi Társulat, a Magyar Történeti Társulat, a Magyar Numizmatikai Egyesület, a Szent-István-Társaság, az Országos Magyar Képzőművészeti Egyesület, a Kisfaludy-Társaság, a Dugonics-Társaság ide vonatkozó kiadványai érkeztek. Adományokat tettek az érkezés rendjében felsorolt következő hivatalok, társulatok és intézetek: Magyar Tudományos